

תשובה לא עלובה

עוד על מיכתבים (העולם הזה 20.11 ואילך).
זה אומנם לא היה מיכתב למערכת. זאת היתה חליפת מיכתבים בין סופר למו"ל שלו, אבל היא היתה כל כך מיוחדת, שאני מנצלת את ההזדמנות שנושא המיכתבים עלה בעיתון, כדי לספר עליה. זה היה ויקטור הוגו, שבילה חופשה מחוץ לפאריס והוא ביקש לדעת כיצד מתקדמת מכירתו של סיפור החדש שלו (החיים). הוא שיגר למו"ל שלו גלויה בת מילה אחת (יותר נכון, סימן אחד):
התשובה של המו"ל היתה כאותה רוח:
טובה זוסמן, תל-אביב

מוזון. מיקלט ומקצוע

על מינור כרמיון ומייסדיו (העולם הזה 13.11).
חבל שלא הסברתם, בידיעה על יום ההולדת ה-100 של מינור כרמיון בבית-ג'אלה, מי היו מייסדיו, אנשי המיסדר הסאליסיאני. היו אלה כמה כמרים קאטוליים, בראשותו של כוהן-הדת ג'וזפני בוסקו, מן העיר האיטלקית טורינו, שייסדו את המיסדר בשנת 1864, במטרה אחת: לתת מוזון, מיקלט ומקצוע לנערי-רחוב עניים וחסרי-בית.
ולכן, מה שמעניין כאמת, הוא כי בכרמיון מצויים לא רק בקבוקי מרסלה. אלא מצוי שם גם מעין מתנס מקומי, מרכז נוער שכונתי לצעירי בית-ג'אלה.
אלי פוקס, רומא

איקונרדה

על הכינוס הבינלאומי של הגרפי-קאים (העולם הזה 11.12).
כל הכבוד לאייב רוזנפלד שהצליח לשכנע את גרפיקאי כל העולם, המאגרים במיסגרת איקונרדה, לערוך את הכינוס הבא שלהם, בשנת 1989, בארץ.
אבל מה זה איקונרדה?
חיים רוין, תל-אביב

הקריקטורה הדנית לא תמיד אפשר לחצות

● ראשייהתיבות של המילים האנגליות
INTERNATIONAL COUNCIL OF GRAPHIC DESIGN ASSOCIATIONS
ובעברית: המועצה הבינלאומית של איגודי עיצוב גראפי

העולם הזה לפני 25 שנה

גילה והגורילה

אחד המדורים הוותיקים ביותר של העולם הזה הוא העולם הבא, לו גם שמורה וכותב-היוצרים על החמשי העברי, בנו החוקי של הלימריק האנגלי. שניים מן החמשיים שפורסמו בגיליון העולם הזה, השבוע לפני 25 שנה, סיפרו על מעלליה של עלמה בשם גילה:

מעשה בעלמה בשם גילה.
שלשמו על כבודה לא השכילה.
חתנה המאושר
בחופה כוס שבר -
ומרוב התרגשות היא הפילה.
מעשה בעלמה בשם גילה.
שהלכה לטייל עם גורילה.
עת רצו קצת לישון
ונכנסו למלון -
ואת כל האורחים היא הבהילה.

(המשך מעמוד 3)

מרדיותיו. גם השתתפתי בפעולות ציבוריות שנתנו ביטוי לרעיונות אלה.
אבל אני שמח על הזדמנות אחת שבה לא הייתי במטווח-ייקשת מאבנרי: המירוץ הפרוע במכוניות, בינו לבין נהגת אלמונית, בשעת לילה, בכביש ירושלים תל-אביב (כפי שהוא מתאר זאת

הגינגי האלמוני יבבה חרישית

בקטע שיער על הכביש. במרד יומן (איש). שמניעיו היו מאצ' ותפישה מסוכנת של ספורט בכביש.
גד לוי, ירושלים

תעלומת החתול הג'ינגי

על מציאה בלב תל-אביב.

פגשתי אותו (אותה) בחדר-המדרגות. הוא ייבב (יבבה) חרישית. נטלתי אותו לירי והכי נסתי אותו לביתי. השקיתי אותו חלב וכו' וכו' אבל הוא (ראה תצלום) לא שלי.
אם יש לו בעלים, הם יכולים לקבלו בכל עת. נא לטלפן לבתי, נאווה, המטפלת בו במסירות. טלפון 03-232264. ג'ורא איתן, תל-אביב

מזה בוכים הדנים

לא כל קריקטורה מצחיקה (העולם הזה 4.12).

אחרי פירסום של הקריקטורה מעיתון המתנחלים נקודה, תחת הכותרת מזה צוחקים המתנחלים. מן הראוי להזכיר, כי לא מכל קריקטורה צוחקים. יש כאלה שמחן בוכים. מצויפת בזה הקריקטורה שהופיעה לאחרונה ביומן מקומי, אחר חטיפת המטוס המצרי למלטה (ראה גלופה). רחל פפר, קופנהאגן

ברצינות גמורה

על מעמדו של השכיר (העולם הזה 11.12).

נושא מעמדו של השכיר הוא רציני מדי משיימר ליריה של אנשי הסאטירה, עורכי העולם הבא. אני מבקש, ברצינות גמורה, להסתייג מההתחכמות שלהם בגליון האחרון, שבו הסבירו כי השמש היא על תקן של שכיר וכל כך למה מכיוון שהיא כתוב בעיתון שעומדים לנצל את השמש בתעשייה.
כמעביר של כמה עשרות עובדים, אני מבקש להודיע שאם יש בארץ מישהו שמנצלים אותו זה לא השכירים, כי אם המעבידים. מי כמנני יודע שרוב השכירים באים לעבודה, אבל הם לא באים לעבוד. דן לבג, חיפה

קליא יני.

מכתבה של ראובן שפירא בהארץ אני למד כי במיפגש עיוני של שוטרים ועיתונאים הוטחו מפי השוטרים דברים קשים בפני העיתונות.

אחד הקצינים אמר: "העיתונאי סוחר בחיי אדם. מהפחש רק את הדם. אם אין דם, זה סיפור לא מספיק טוב בשבילם".
ואילו תתיניצב יגאל מרקוס, העומד להת' מנות כראש אגף-החקירות של המיטרה, סיכם את דעת המיטרה במילים: "כתורות ותמונות טובות מוכרות עיתונים. עיתונות זה ביונס. ובביונס דורכים על גוויות. אם לא ימכרו עיתונים, לא יהיו משכורות".

לדברי הכותב, זכו הערות-אלה בהסכמה כללית מצד השוטרים. שנכחו בדיון. וזה מרמז מאד, כי זה מלמד שלאנשים המופקדים על שמירת החוק יש גישה מעוותת מאוד לגבי תפקיד העיתונות בחברה המודרנית.

"עיתונות זה ביונס"

יש לי מזה להגיד על נושא זה, מפני שהעולם הזה הוא אבי הסיקור העיתונאי של פשעים חמורים בישראל.
לפני שקיבלתי לירי את העולם הזה, שררה בעיתונות הישראלית הגישה הסובייטית לי פשעים: יש להעלים אותם, או להזכירם בכמה מילים יבשות. אין זה נאה לחברה לפרסם את פגמיה. ככל שידובר פחות על פשעים, כך ייטב. חבריי ואני שברנו גישה זו מייד עם הקמת המערכת הנוכחית של העולם הזה. באפריל 1950, והנהגנו את-השיטה האנגלו-אמריקאית, שהיא הפוכה. את המהפכה מסמלת כתבה גדולה שפירסמנו אז על חקירת הרצח והאונס בג'ומאיר בתל-אביב — הכתבה הראשונה מסוג זה בארץ ישראל. במשך השנים התקבלה גישה זו על-ידי רוב חדש של עיתונאים. מהם רבים שהם חניכי העולם הזה. והיא עתה נחלת הכלל. ההתחזרות בין העיתונאים, ובעיקר הצהרונם, גורמת ליישום מלא של שיטה זו, ולעיתים גם בהגזמה. האם זה רע?

השוטרים אמרו ש-עיתונות זה ביונס, כאילו יש בכך קללה. אבל זוהי ברכה. העיתונאים מקבלים את שכרם מידי הציבור, הקונה את העיתונים (חוץ מאשר עובדי החינוכים למיניהם. האמורים לקבל את שכרם מדי המפרסמים). אין הם ניונים ממסדה-הכנסה. כמו השוטרים, הם עיתונאים פועלים למען גופים "פרטיים". בעוד שהמיטרה היא ממלכתית.

מצב זה הוא מחוייב-המציאות. כי רק בדרך זו ניתן לשמור על אייחלות של כלי-התיקשות — כל כלי-תיקשות בפני עצמו — שהיא חיונית כדי למלא את התפקיד המוטל עליהם: לשמש כעין וכאוזן של הציבור.
בזירת המלחמה בפשע יש לעיתונות תפקידים רבים ושונים. בין השאר: לדאוג לכך שהמיטרה תפעל בצורה יעילה, להבטיח שהשוטרים לא יחרגו כעת מילוי תפקידם מימיסגרת החוק ולא ישתמשו באמצעים בלתי-כשרים, לפקח על כיבוד זכויות-האזרח, למסור לציבור מידע על הסכנות הצפויות לו מצד עולם הפשע, ועוד ועוד.

טוב שהעיתונאי יהיה מודע לתפקידו החברתי הזה. אך אין זה דרוש. גם אם העיתונאי פועל על פי מניעים אנוכיים גרידא, אם הוא רוצה להשיג "סקופים" ולהתקדם במיקצוע, די בכך. העיקר הוא שהוא ממלא את תפקידו החברתי בצורה הוגנת וטובה.

ד.א.א.א.